

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОНОСТІ

Студ. В.В. Дяченко, гр. МгФБ 1-17

Науковий керівник доц. Ю.В. Махнарилов

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є аналіз моделей та методів оцінки фінансової конкурентоспроможності підприємства та їх класифікація.

Дослідження методів фінансової конкурентоспроможності підприємства та визначення основних показників фінансової конкурентоспроможності є головними завданнями.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є оцінка фінансової конкурентоспроможності підприємства.

Основні методи оцінки фінансової конкурентоспроможності є предметом дослідження.

Методи та засоби дослідження. Під час дослідження використовувалися порівняльний метод дослідження, метод дедукції, аналізу та емпіричний метод дослідження.

Результати дослідження. Фінансова конкурентоспроможність – це здатність функціонування підприємства в умовах постійної конкурентної боротьби завдяки наявності значного фінансового потенціалу підприємства, фінансових ресурсів, доступності позикових ресурсів, стабільного фінансового стану та високих показників ліквідності та рентабельності підприємства.

На сьогодні використовується велика кількість моделей оцінки конкурентоспроможності. Серед відомих авторів цих моделей можна виділити А. Маршала, М. Портера, Д. Абея, Ж-Ж. Ламбена, А.Дж. Стейнера. Також дослідження конкурентоспроможності підприємств отримало своє відображення в працях вчених країн СНД: Ю. Іванова, В. Артемової, Б. Маліцького, Ю. Макогона, С. Мочерного, Л. Гасвської, В. Геєця, О. Поповича, І. Єгорова, А. Савченка, В. Соловійова, О. Чернеги.

Класифікація моделей оцінки конкурентоспроможності: за напрямком формування інформаційної бази: критеріальні та експертні; за формою представлення результату: логістичні, математичні та графічні; за способом оцінки: індикаторні та матричні; за можливістю розроблення управлінських рішень: одномоментні (поточні) та стратегічні.

У таблиці 1 наведені найвідоміші та найбільш використовувані методи оцінки конкурентоспроможності підприємства.

Проте дані методи оцінюють конкурентоспроможність за загальними показниками і не можуть конкретно оцінювати фінансову конкурентоспроможність.

Для оцінки фінансової конкурентоспроможності доцільно використати метод інтегральної оцінки через коефіцієнт конкурентоспроможності.

Кожний із зазначених показників має різний ступінь важливості для розрахунку коефіцієнта конкурентоспроможності підприємства, тому експертним шляхом були розраховані коефіцієнти вагомості для кожного критерію та показника, що є недоліком даного методу, адже така оцінка не може вважатися абсолютно достовірною.

На мою думку основними фінансовими показниками конкурентоспроможності є прибуток та прямі іноземні інвестиції.

Таблиця 1 – Методи оцінки конкурентоспроможності

Метод	Ознака			
	Е	Г	С	М
SWOT-аналіз	Е	Г	С	М
Матриця «Бостонської консалтингової групи»	Е	Г	С	М
Аналіз за системою 111-555	Е	М	О	І
Метод порівнянь	Е	М	О	І
Матриця GE/Mc Kinsey	Е	Г	С	М
Метод таксономічного показника	К	М	О	І
Метод інтегрального критерію	К	М	О	І
Аналіз фірм Ж-Ж. Ламбена	К	Г	С	М

Економіка інноваційної діяльності підприємств

Управління фінансово-економічною безпекою

Прибуток виражає економічний ефект від реалізації продукції підприємства, його фінансовий стан, забезпечує самофінансування та незалежність фірми і є основною метою функціонування підприємства.

У таблиці 2 наведено показники прибутку підприємств легкої промисловості.

Таблиця 2 – чистий прибуток (збиток) підприємств легкої промисловості[1]

Показники	2012	2013	2014	2015	2016
Підприємства, які одержали прибуток (у % до загальної кількості підприємств)	62,4	66,2	68,7	76,7	76,7
Підприємства, які одержали збиток (у % до загальної кількості підприємств)	37,6	33,8	31,3	23,3	23,3

В 2010 році була спроба підтримати конкурентоспроможність вітчизняної легкої промисловості, звільнивши підприємства галузі від податку на прибуток на 10 років.[2]

Шість років після прийняття кодексу свідчать про скорочення частки збиткових підприємств легкої промисловості у загальній їх кількості.

Прямі іноземні інвестиції є стабільним джерелом фінансування діяльності підприємств, впливають на накопичення капіталу, потік інвестицій підвищує продуктивність праці та рівень якості продукції, що випускається.

Але податкові пільги не змогли змінити негативну динаміку прямих іноземних інвестицій. Сума інвестицій зменшується третій рік поспіль. (табл. 3)

Таблиця 3 – Прямі іноземні інвестиції у легку промисловість України[1]

Показники	2014	2015	2016
	млн. \$	млн. \$	млн. \$
Загальна сума інвестицій	134,3	127,2	116,9
Сума інвестицій на 1 грн. виручки від реалізації продукції, грн.	0,012	0,007	0,006
Ланцюговий темп приросту загальної суми інвестицій, %	X	-5,3	-8,1
Базовий темп росту суми інвестицій на 1 грн. виручки від реалізації продукції, %	X	58,3	50,0

Незважаючи на податкові пільги для підприємств легкої промисловості, зростання інвестицій у галузь не спостерігається. Причинами є незахищеність інвестицій в зв'язку з недовірою потенційних інвесторів до судової влади; потужний вплив закордонних конкурентів; високий рівень корупції в органах влади; політична та економічна нестабільність в країні.

Висновки. Отже, оцінка фінансової конкурентоспроможності показує рівень фінансового стану, платоспроможність, інвестиційну привабливість для інвесторів, визначає основні показники діяльності в конкурентному середовищі і дозволяє виявити ефективність діяльності підприємства.

Ключові слова: конкурентоспроможність підприємства, фінансова конкурентоспроможність, класифікація моделей оцінки конкурентоспроможності, прибуток підприємства, прямі іноземні інвестиції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Податковий кодекс України Кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010.
3. Ареф'єва О. В. Управління формуванням підприємництва : монографія / О. В. Ареф'єва, Н. А. Герасимчук. – К. : Видавничий дім "Корпорація", 2006. – 228 с.
4. Драган, О. І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти : монографія / О. І. Драган. — К.: ДАКККіМ, 2006. — 160 с.
5. Лупак Р.Л. Конкурентоспроможність підприємства / Р. Л. Лупак, Т. Г. Васильців. – Львів : Видавництво ЛКА, 2016. – 484 с.